

Møtedato	18.- 19.06.2026
Saksbehandler	Arbeidsutvalget
Saksnummer	LS5 06.12-25/26
Gjelder	Valgprioriteringer kommune- og fylkestingsvalget 2027

3 Vedlegg til saken:

- 4 1. NSOs 10-punktliste for å skape attraktive studentkommuner og -fylkeskommuner
- 5

6 **Valgprioriteringer kommune- og fylkestingsvalget 2027**

7 **Formål**

8 Formålet med saken er å gi oss som organisasjon tydelige prioriteringer opp mot kommune- og
9 fylkestingsvalget neste år, som vi kan spille inn til partiene nasjonalt og lokalt. De fleste partiene
10 har landsmøter våren 2027, der kommune- og fylkestingsvalget vil stå på dagsorden, i tillegg til at
11 lokale partiprogrammer for perioden skal vedtas. Vi tror alle partier ønsker å vinne valg, og at de
12 må gjøre dette ved å være attraktive studentkommuner eller -fylker.

13

14 **Sakspresentasjon**

15 Arbeidsutvalget har utarbeidet en liste med 10 punkter som vi mener vil bidra til et bedre
16 studentliv, og som faller inn under kommune- og fylkespolitikken. Listen er basert på vedtatt 10-
17 punktliste fra forrige kommune- og fylkestingsvalg, og det er hentet innspill fra digitalt
18 medlemslagsmøte 7.mai. Punktene er ikke oppført i prioritert rekkefølge.

19

20 Denne listen er først og fremst et verktøy for NSO i forbindelse med programprosessene i år og
21 neste år, samt valgkampen i 2027. Den vil bidra til å løfte studentpolitiske saker og sette studenter
22 på dagsorden i forbindelse med valget.

23

24 **Vurdering**

25 Arbeidsutvalgets vurdering er at dette er 10 ulike punkter som er generelle og overordna nok til at
26 de kan gjelde flere kommuner og fylker.

27

28 **Innstilling**

29 Valgprioriteringer for kommune- og fylkestingsvalget 2027 vedtas.

30

31

NSOs 10-punktliste for å skape attraktive studentkommuner og -fylkeskommuner

Studenter er en ressurs, og kan bidra til å både berike og styrke kommune vi studerer i, noe som gir ringvirkninger for stedet, næringslivet, kulturen og lokalsamfunnet. Dette er det viktig at kommunene og fylkeskommunene i Norge anerkjenner og legger til rette for, ved å ivareta studenter på lik linje med de folkeregistrerte innbyggerne. Norsk studentorganisasjon (NSO) presenterer her 10 punkter for god lokalpolitikk for å bli en attraktiv studentkommune- og region. NSO oppfordrer til å bruke listen i utforming av lokalpolitikk opp mot kommunestyre- og fylkestingsvalget 2027, for den påfølgende valgperioden.

1. En storsatsing på kollektivtransport

Studenter er aktive brukere av byrommet og beveger seg ofte mellom ulike deler av byen og mellom ulike byer og tettsteder. Vi oppfordrer derfor til at det satses på kollektivtilbudet blant annet gjennom å tilby minimum 50 prosent rabatt på både periode- og enkeltbilletter til alle studenter, og ved å satse på et attraktivt rutetilbud mellom utdanningsinstitusjonene, sentrum og boligområder hele døgnet. De interkommunale og fylkeskommunale selskapene som i dag har ansvar for kollektivtransport, må samarbeide for å realisere et nasjonalt kollektivkort.

2. Studentbolig

Flesteparten av studenter leier boligen de bor i. Vi forventer at norske kommuner og fylkeskommuner legger til rette for at studentsamskipnadene og andre ikke-kommersielle boligaktører kan bygge studentboliger. Da må kommunene og fylkeskommunene gi tilgang til tomter de kan bygge på, unngå å pålegge for mange og fordyrende rekkefølgekrav, holde avgiftsnivået så lavt som mulig, frita studentboliger for eiendomsskatt, stille miljøkrav til bygging og oppgradering av studentboliger og bidra til rask saksbehandling for studentboligprosjekter.

3. Studentmedvirkning og -strategi

31
32 Studenter som gruppe faller ofte mellom to stoler. En fast møteplass der studenter kan høres i
33 aktuelle saker og løfte egne saker opp mot kommunens og fylkeskommunens politikere er derfor
34 avgjørende. Der hvor det ikke er etablert faste møteplasser, bør politiske myndigheter gå i dialog
35 med de lokale studentdemokratiene for å få dette etablert. Her ber vi lokalpolitikere om å lære av
36 hverandre ved for eksempel å se til lignende prosjekter eller råd for andre grupper med
37 særinteresser. Særlig i utarbeidelsen av kommunale og fylkeskommunale beredskapsplaner bør
38 studentperspektivet være representert.

39
40 I tillegg bør alle kommuner som har studieaktivitet gå i gang med å lage studentstrategier eller
41 "studentmeldinger" med en helhetlig tanke rundt hvordan man kan utvikle tilbud tilpasset rundt og
42 rettet mot studentene.

4. Styrking av studentfrivilligheten

44
45 Studentfrivilligheten er et av de beste verktøyene vi har for at studenter skal finne tilhørighet og
46 felleskap med sine medstudenter, samt bidrar til styrke studenters psykiske og fysiske helse.
47 Studentfrivilligheten spiller også en viktig rolle for inkluderingen av internasjonale studenter i både
48 studentmiljø og lokalsamfunn. Derfor er det viktig at studentfrivilligheten får tilstrekkelig
49 finansiering, samt gode arenaer til å drive sine aktiviteter. Kommunene og fylkeskommunene har
50 mye å tilby, og vi oppfordrer til å gå i dialog med studentfrivilligheten, lytte til deres behov og gi
51 dem den støtten de trenger for å blomstre i deres kommuner og fylkeskommuner. I byutvikling må
52 alltid lokaler til studentfrivillighet prioriteres, herunder også anlegg til studentidretten.

5. Helsetjenester tilpasset studentene i kommunen

54
55 Studenter skal ha tilgang til et godt helsetilbud i kommunen de bor, uavhengig av folkeregistrert
56 adresse. Helsetjenester som er avgjørende for å sikre at alle har like muligheter til utdanning må
57 tilbys i tilstrekkelig grad for at den enkelte skal kunne delta i høyere utdanning og ta del i
58 studentmiljøet. Tilbudene skal også være tilgjengelige for internasjonale studenter. Derfor er det
59 avgjørende med et godt fastlege- og psykologtilbud, samt tilgang på tjenester for seksuell helse,
60 brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og rusbehandling- og forebygging.

6. Rabatt på kulturtilbud

62 Studenter sin økonomi gir ikke stort spillerom, men studenter bør likevel ha muligheten til å ta del i
63 kulturlivet der de bor. Alle studenter bør derfor få studentrabatt på alle kultur- og
64 idrettsarrangement i kommunen. Kommunene må arbeide målrettet for at studenter skal kunne
65 benytte seg av det kommunale kultur- og idrettstilbudet.
66
67

7. Tilrettelegging for studenter med barn

68 Mange studenter har eller får barn mens de er studenter. Det er derfor viktig at det kommunale
69 barnehagetilbudet er tilrettelagt for studenter med barn og deres livssituasjon. Det kan være
70 gjennom forlengede åpningstider, eksamenstilpasset tilbud og gratis varmmat for barn av
71 studentforeldre, eller ved at det etableres egne studentbarnehager i regi av studentsamskipnaden.
72 Der studentbarnehager ikke er tilgjengelige, skal studenter med barn ha rett på barnehageplasser
73 til samme pris som de ville fått i nærmeste studentbarnehage.
74
75

8. Tilrettelegging for praksis

76 Kommunene og fylkeskommunene må kunne tilby praksisplasser til studenter, slik at de kan bidra
77 til å bygge kompetanse i kommunen. Dette vil kunne sørge for at praksisen blir lokal og at
78 studentene i større grad vil velge å bosette seg i kommunen og fylkeskommunen etter endt
79 studietid. Dette vil også bidra til å styrke utdanningstilbudet lokalt.
80
81

9. Arbeidsplasser rettet mot studenter

82 Kommunene og fylkeskommunene skal jobbe for å tilby deltidsarbeidsplasser i utdanningsløpet og
83 relevante sommerjobber for studentene i og fra studentkommunen. Dette vil kunne bidra til
84 utvikling av kompetansen i kommunen og fylkeskommunen, samtidig som det bidrar til å skape en
85 sterkere tilhørighet mellom studentene og kommunen/fylkeskommunen. Det er også viktig med
86 gode jobbmuligheter for nyutdannede for å sikre en reell mulighet for studenter å bosette seg i
87 kommunen og fylkeskommunen etter endt studietid.
88
89

10. Bærekraftige steder og byer for studenter

90 Studenter og ansatte ved utdanningsinstitusjonene er i stor grad tilstedeværende i kommunens
91 by- og stedsbilde, og er på den måten viktige bidragsytere inn i lokalmiljøet. Studenter er en av
92 lokalsamfunns mest mobile grupper, både innad og på tvers av kommunale- og fylkeskommunale
93

94 grenser. Campus utgjør ofte store og sentrale områder og er, i tillegg til å være studentenes
95 læringsmiljø og de ansattes arbeidsplass, viktig for flere av kommunens innbyggere. Derfor er det
96 viktig at by- og stedsutvikling på kommunalt nivå også prioriterer grøntområdet til rekreasjon og
97 fritid, samtidig som det legger til rette for mikromobilitet, slik som gang- og sykkelvei.